

O slunečnici v pšenici

V docela malém městě, no spíš vesnici, více, nebo raději vesničce. Tedy, kdybyste to místo hledali , bylo to přímo v obloučkovém a kulaťoučkém domku vpravo od kostela.. Jednoho krásného zimního dne se v tam narodila holčička.

V památný den bylo v domě mnoho radosti, až se celý dům roztrásl, asi jako když kolem staré kůlny projede velkou rychlostí tramvaj a myši pak z rozklepané kůlny utíkají, protože si myslí, že je zemětřesení.

Protože byla zima všichni se radostí zahřáli a nepotřebovali topit, sešlo se STO sousedů a stokrát si taťka ťuknul na zdraví své narozené holčičky. Po stu skleničkách bude holka zdravá přinejmenším až do smrti. Taťka už tak zdravě druhé ráno nevypadal.

V době, kdy se nová holka narodila, se často pekly vdolky, po nich dostala dívenka trochu divné jméno Vdolka. A jaká Vdolka byla? Byla jak únorová zima, tuhá a šlachovitá, a když pak vyrostla byla navíc i dlouhá, holka i zima.

V jiné větší vesnici se o pár let dříve, přesněji o dvě léta, narodil chlapec, Stalo se to v krapet větším hranatém domě. Bylo už jaro a radosti v tu chvíli měli zdejší lidé také hodně. Prý se slavilo tak, že to v domě zvonilo všemi hrnký na policích a k tomu ještě hrály skleničky ve vitrínách. Jednalo se o dost obsáhlou orchestrální skladbu pro sto hrnků a sto skleniček.

Kdesi v české kotlině se traduje přísloví :”Březen - za kamna vlezem, duben - ještě tam budem”, a protože se kluk narodil v dubnu a jeho rodiče to přísloví znali, hocha pojmenovali originálním jménem Zapec. Oni totiž doma neměli kamna, ale stála tam pec...

Po čase se ukázalo, že chlapec je sice zvědavý a bystrý, jen je trochu pohodlný. Jednoduše řečeno zdál se být líný. Od malinka se rád držel za teplou domácí pecí. No Zapec... koho jméno nosíš, takový jsi...

Holka Vdolka se měla k světu, byla docela šikovná. Učila se rychle různé věci, hodně ji bavilo pomáhat v kuchyni. Také s rodiči pěstovala na poli pšenici a z pšeničné mouky jednou za měsíc napekli velkou várku sladkého pečiva. Prodávali jej na trhu ve městě.

Do školy Vdolka chodila taky, ale už ne tak moc ráda. Zato lumpárny jí šly lépe než kdejakému klukovi.

Jakmile vyrostla do většího věku, najednou neměla žádnou chuť zůstat doma a v jedné vesnici. Stále běhala za vesnici, aby se podívala, co všechno se dá vidět z kopce za posledním domkem. Vdolka však chtěla poznat mnohem víc. Bylo to tak lákavé! Vdolka snila o tom, že jednoho dne nebude sedět doma a vydá se zkoumat celý svět.

Vdolčiny rodiče to moc dobře viděli. Věděli, že Vdolka touží poznat jiné kraje, tak jí dali k Vánocům:

Upřímně míněnou radu.

Aby byla opatrná a k lidem se chovala slušně.

„Zkrátka, v životě jednej s rozmyslem a nebud' drzá.“, pravil tatínek a maminka živě přikyvovala hlavou, až jí z toho zvonila bambule na noční čepičce.

Vdolka byla totiž hrozně hrrr a moc u práce nemyslela, pak to ale býval problém. Inu zbrkllost a neposednost.

Víte, Vdolka byla odmala dítě, které dokázalo mnohé sousedy svou drzostí a ukvapeností pěkně rozčilit. Tak třeba panu Pepřovi dočista vyčistila záhon. To jeden den zaslechla, jak soused mamince vypráví, že musí manželce vyplít ten záhon vedle branky, jen se mu do toho nechce.

Vdolka mu chtěla opravdu pomoci a překvapit ho. Hned běžela, a že byla zbrklá a nesoustředěná, začala vše z toho záhonu vytrhávat, bohužel i dosud málo vzrostlé ředkve...

Soused Pepřa jí to dlouho nemohl odpustit, taky mamince často naznačoval, že by Vdolka mohla do toho světa odejít co nejdřív, že se nejen rodičům uleví.

Chlapec Zapec byl také zvědavý, ale jinak.

Daleké kraje pro něj byly jen dalším místem, kde to je zbytečně nebezpečné. Raději se držel doma, běhal po návsi s dětmi, ale dál než do lesa za vesnicí se nikdy ani netoužil podívat. Co by mohlo být ještě dál za lesem ho už vůbec nezajímalo.

Zato měl jiné silné stránky, rád se učil, vědomosti byly tím, po čem toužil. Většina učitelů ho měla ráda, jen učitel tělocviku moc ne.

Zapec stále čerpal informace nejen od všech lidí, ale i z novin, z místního rozhlasu a z knihovničky pana učitele. Ukázalo se jednou při hodině ve škole, že už toho věděl víc, než sám pan učitel, ale to bylo trochu na pováženou a drzé.

Zapec si, naštěstí pro pana učitele i všechny ostatní spolužáky, brzy našel svůj obor. Od jara do podzimu se věnoval pěstování semínek různých rostlin, obzvlášť ho bavily takové rostliny, které byly krásné i dobré na jiné věci. Měl sice rád krásu, ale přece jenom dával přednost praktičnosti, užitečnosti.

Brzy si oblíbil jednu obzvlášť výraznou rostlinu, nádherně žlutou slunečnici. Vysoká květina byla pro Zapece zajímavá svou krásou i užitkem, to protože slunečnicová semínka jsou jedlá a zdravá, navíc se z nich dá vyrobit olej, a tak Zapec začal experimentovat.

Snažil se několik let, křížil různé druhy slunečnic, zkoušel na nich všelijaká domácí hnojiva.

Pak jednoho léta, Zapecovi bylo rovných 22 let, vyrostly opravdu, ale opravdu, velké slunečnice. Ty kytky měly hlavy jako kola autobusu a jejich žluté okvětví šlo rozeznat na dálku, vypadalo to jako hořící kruhy.

Z tak obrovských květů bylo i mnoho semínek a z nich se Zapec snažil vyrobit nějakou pochoutku. Jednoho dne se mu povedlo vylisovat naprosto dokonalý slunečnicový olej. Kapka oleje vydala za deset kapek obyčejného oleje z obyčejných slunečnic.

Zapec vylisoval prvních pár litrů oleje a připravil se, že je prodá na trhu. Ale v tu chvíli si uvědomil, že v jejich vesnici trhy v tomto roce pán panství nepovolil.

„Páni, já budu muset za kopec, proboha to nedám!“, lekl se Zapec. Ale přece jen sbalil slunečnicový olej do nůše a vydal se k poslední chalupě u cesty z vesnice.

Celý smutný už půl hodiny chodil od stromu k prvnímu patníku za vsí a byl úplně zničený, pak si sedl na kámen a v tom se kousek dál na louce objevila nějak podivně světlá bytost a přibližovala se. Zapec vyjeveně koukal a nezmohl se na nic. Světélkující průhledná bytost si sedla na druhý patník a nějak se celá zatetelila. Pak se zdrcla a následně se opět roztáhla do všech stran.

„Vypadá to jako by sis nějak povzdychla“, opatrně a skoro šeptem promluvil Zapec.

„Jooooouššš, tooo jooo, sssem ttakk něěějak hladová a nnnnevíím, ccoo snííísst, jjejjda, jejjda...Nnnemáááš pro měěěě něěěčo k jídddlu?“

„Já mám jen trochu oleje,“ roztřeseně odpověděl Zapec, „opravdu nevím, co tak divná bytost jako ty baští.“ Světélkovina se celá nějak sesedla a odpověděla: „Klidně mi dej ten olejijij, můžeš?“

Zapec se podíval na tašku, v níž byl výsledek jeho práce a na chvíli zaváhal, zda má takovému divnému stvoření ten drahocenný olej dát. Vstal a šel si do toho tetelícího, svítícího oblaku píchnout prstem, protože co kdyby to byl opravdu jen nějaký bláznivý přelud. Trochu se bál, že sám není úplně při smyslech a po cestě k druhému kameni se několikrát štípl do ruky, aby si ověřil, že neusnul na slunci.

Usoudil, že má minimálně teplotu...ale pokusil se dotknout tetelivce a ruka mu projela někam na druhou stranu.

„Auuu! Coooo děláš?! Když mi nic needáš, ááaaspoň měě nepopichujchuj! Ty osleeee... “

„Já a osel?, urazil se Zapec, „Nemám přece čtyři nohy, možná mám trochu delší uši, to jo, ale osel nejsem, to ty seš osel!.... Navíc, stejně se mi zdáš“, štípl se Zapec znova do ruky a podíval se na tu zvláštnost před sebou.

„Jooo, neezdám. Dej mi trochuuuu svého oleje, nebo se dočista rozpadnu.“

„Tak tady máš.“, uvolil se Zapec a vzal jeden ze svých olejů.

Zapec nalil na Světélkovinu půl flašky oleje a s povzdechem si zase sedl na patník. Světélkovina se najednou nějak zcelila, chvíli pulsovala, praskalo to a vonělo jako když smaží maminka řízky a pak...skutečně... z mlhoviny se vyklubal malý řízkový človíček, vousy měl jako rezavá veverka a dlouhou krabatou čepici. Měl černá jiskrná očka a velkou mlsnou hubu, která rozesmátá končila u ještě větších uší. Hned se postavil a začal radostně skákat, bujaře se točil a zpíval hodně vesele písničku, jež zněla přímo řízně, zkrátka byl to řízek.

Zapec kulil oči, s otevřenou pusou zíral na nové stvoření. Pak se řízprťavec náhle otočil a povídá:

„Teda kluku, to mělo sílu, co to máš za zvláštní olej?“

„Je můj vlastnoručně vyrobený z úplně nové slunečnice, tu jsem také dlouho šlechtil a pěstoval.“

„Co, šlechtil? To jako, že je to slunečnice šlechtična?“, se zájmem se tázal řízek a otočil se k Zapecovi.

„No, vlastně jo.“ usmál se Zapec.

„Aha, to je jistě dost vysoká a mocná šlechta, když má takovou sílu.“

„Vysoká je opravdu dost, ale je to jen silná rostlina s opravdu velkou hlavou.“ odpověděl už pobaveně Zapec.

„Jak bych ti poděkoval? Už jsem měl namále, málem jsem se vypařil do nicoty. Zachránils mě, mládenče, musím ti teď třikrát posloužit. Jak se vlastně jmenuješ?“

„Jsem Zapec.“ odpověděl slušně pěstitel.

„Jakže? Zaprc?“, zašklebil se pobaveně řízek.

„Zapec! Mamute řízkovaná! Sedíš si snad na těch svých óbr uších?“ , rozčílil se oprávněně Zapec

„Tak promiň, promiň... už se budu lépe soustředit.“ , omlouval se řízpaslík.

„Zapec se jmenuju a jsem tady z té vesnice. Vpravo vedle rybníka máme chalupu. Kousek od návsi. Že je to tu hezké? “

„A co děláš tady u cesty s těmi svými olejovými lahvemi? Tady nikdo nechodí, i když je olej z tvé lisovny opravdu dobrý, tady ho sotva prodáš, kamaráde.“ najednou zauvažoval mrňavka vonící po řízcích.

„Já vím, jenže já nedokážu odejít až do městečka, nikdy jsem tam nebyl a nikdy jsem netoužil ani přejít protější kopec, jenž se zvedá od vesnice. Nedokážu to, ... proboha JÁ BUDU MUSET I PROMLUVIT s těmi městskými lidmi... Nejspíš olej neprodám, protože nebudu těm lidem vůbec rozumět a oni nebudou rozumět mně.“

Řízpaslík se na Zapece se zájmem podíval ale mlčel, protože Zapec pokračoval ve své úvaze.

„ Musím tam jít a možná se už nedokážu ani vrátit! Já přitom mám nejradši jen takové to své domácí hloubání nad prací s rostlinami. Ale něco mě v životě musí živit, s našima na poli pěstovat pořád dokola stejnou pšenici bych dál nerad. Je potřeba vyrazit, jsem úplně zničený.”

Řízpaslík sebou říz na mez, chechtal se a vykuloval své rezavé oči, jako by nevěřil svým óbr uším. To jsem ještě neviděl ani neslyšel, pomyslel si pro sebe, ten kluk je úplně neschopný, copak ho rodiče nikdy nevezali někam za kopec, chudák, přitom tak chytrý. Zrovna tak jak je chytrý, tak je i zbabělý. Tak to budu mít asi dost práce, než ho udělám natřikrát šťastným. Pak se zarazil.

„ Ach jo, narazit na takového podivína, to bude práce, jsem to ale smolař!”

„ Jmenuješ se Zapec, to jako že jsi rád za pecí?” , zeptal se řízek Zapece.

„ Snad, ani nevím.”, zoufal si Zapec.

„ Co kdybys na to šel zchytra Zapeci, v cizině se říká takové divné úsloví, nomen omen.”

„ Slovo nomen znamená jméno, to vím, ale co znamená celé to rčení? ”, zavěťřil Zapec novou informací.

„ Nomen omen znamená, že tvé jméno zároveň označuje tvou povahu, nebo tak něco.”, zachytračil řízek.

„Aha, a co s tím?”, zeptal se Zapec.

„ Tak mě dobře poslouvej, jsi Zapec, a přitom stačí tak málo, aby tvoje jméno znamenalo i něco jiného, něco, co by ti pomohlo přejít ten kopec do města, přemýšlej, třeba na to přijdeš.”

„ No to teda fakt nevím.” , povzdechl si nešťastný Zapec.

„ Víš co, pomohl jsi mně a já ti teď musím splnit přání, tak já udělám hlavové kouzlo a teď tě nazvu novým jménem, snad ti to pomůže ...zamysli se - Nomen omen!”

Řízek se napřímil a kolem něj se vytvořilo světlo, Mužičkovi se i trochu zvětšila hlava a pusa i oči.

Promluvil zastřeným hlasem: Teď dobře poslouvej ,

nic se neupejpej,

buď Nomen omen jména svého,

úplně nového !

Již nejsi Zapec, od teď se budeš jmenovat **ZAKOPEC!**

Se Zapecem se všechno zatočilo, najednou nevěděl, kde má ruce a kde nohy. Chvilí viděl hodně vody, potom zase velké hody, pak se zatřásl, trávy se napásl a znovu na zem postavil.

Ne Zapec, **ale Zakopec** najednou stál na té samé cestě, u stejného patníku, ale už tu byl sám, bez malého rezavého řízka. ...**Jmenuješ se Zakopec...**, znělo mu v uších ještě chvíli.

A pak se to stalo, to slovo se dostalo až do hlavy, tam přerovnálo pár závitů, přehodilo několik výhybek a z roviny udělalo mírné stoupání.

Zakopec stál a jeho oči byly najednou nějaké větší, zatoužily přejít ten kopec, který odděluje vesnici od městečka. Chlapec byl ve chvílce jak z jiného těsta, pevnější a rozhodnější. Vzal si svůj náklad oleje na záda a vyrazil do kopce... **za dobrodružstvím!**

Na stromě, kolem nějž v půli kopce procházel se mihla rezavá veverka. (:--))

Vdolka vyrůstala a s ní se svezl jejím životem leckterý průšvih. Mezi námi, byla to průšvihářka, protože byla zbrklá a rychleji činila, než přemýšlela.

Když dávala pozor byla šikovná, ale dost často se stalo, že ji něco od práce vyrušilo, a pak zapomněla na to, co skutečně měla udělat, nebo neposlušovala, a pak práci pokazila z nepozornosti.

Třeba odešla z kuchyně kde vařila brambory, protože si opodál hráli kluci na pikanou a hned se s nimi pustila do hraní taky.

Schovala se fakticky moc dobře, hledali ji dlouho, ale brambory ji nehledaly, dokonce ani nečekaly na Vdolčino nalezení a spálily se.

Když se konečně dostala z úkrytu a podívala se na chalupu, zhrozila se. Kluci ji už totiž taky nehledali, protože k chalupě kvůli kouři z kuchyně, přijížděli dva místní hasiči a měli s sebou několik sudů vody.

Chalupa sice popelem nelehla, ale kvůli nepovedené pikané, spálenému hrnci a ostudě musela lehkomyšlná Vdolka pykat. Tedy být potrestána.

“Už nejseš žádné malé dítě,” zlobil se tatínek,” jsi nepozorná, teď se musíš vážně zamyslet! Holka, takhle to dál nepůjde, to bychom brzy neměli ani kde bydlet.”

Maminku mezitím v rohu ještě stále zakouřené kuchyně sousedky uklidňovaly a snažily se jí pomoci s vyliitou vodou, kterou do kuchyně celkem zbytečně nanosili a vylili ti dva na oheň natěšené hasiči. Spálený hrnec byl už vynesena ven na trávník, kde připomínal zuhelnatělou sluj. Ještě se z ní kouřilo a pekelně smrděla, Pepřovic malý Pepík do vypálené hrnečné sluje právě vkládal vyřezaného dráčka.

Před chalupou se zlobil na Vdolku tatínek a soused Pepřa si zlomyslně přisadil.

“Musíte ji víc zaměstnat sousede, víc unavit, takhle se z toho divočení jen tak nedostane...”

A Vdolka skutečně několik dní dostávala od tatínka víc práce.

Přes všechna ta dobrodružství a divočení Vdolka dospěla, byla odvážná, někdy až zbytečně moc, nebála se jít hluboko do lesa a díky tomu nosila domů ty největší borůvky a nejkrásnější houby. V rozepřích mezi kluky taky nebyla nikdy pozadu a většině kluků z vesnice s přehledem nabančila.

Rodiče byli celkem rádi, že je holka samostatná, ale měli strach, že se nevdá, že jí divokou a nepozornou, nebude doma žádný chlapec potřebovat. Kluci s ní rádi v dětství kamarádili a rošťáčili, protože byla legrace, ale Vdolký jako nevěsty se báli. Nápadníci se u ní raději neukazovali.

Vždy jednou za měsíc posílal tatínek Vdolku s napečenými buchtami a koláči na trh do města. Věděl, že se holka nedá zastrašit, kdyby něco - má víc síly a rozumu, než mívá kdejaký kluk .

Jednou se Vdolka, jako každou čtvrtou neděli v měsíci, vydala na cestu na velké tržiště do nedalekého města. Měla prodat napečené borůvkové koláče. Mňam!

Vyrazila sice ještě za tmy, ale zase zbrkle, jak bylo jejím zvykem. Drandila s trakařem po kamenité cestě do kopce směrem k městu, a když konečně vytáhla plný trakař na vrchol skoro nad městem, podívala se pozorněji na svůj náklad a s hrůzou zjistila, že si popletla pytle, vzala pytel obyčejné pšenice a ne připravené mamínčiny koláče.

“Proboha, to už domů a zas zpátky do města do začátku trhu nestihnu, zase jsem to všechno zkažila, já vážně neumím být trochu rozvážná.” Usedla na trávu a rozplakala se.

V tu chvíli kolem procházel takový chlapec s košem na zádech, vypadal trochu zamlkle a bázlivě, viděl sedět na mezi Vdolku a udiveně se zastavil.

Ještě nikdy tu holku neviděl, nemohl, protože byl poprvé ve světě a takhle daleko ještě nikdy nedošel.

Uplakaná Vdolka si kluka také prohlédla, ale hned se zase věnovala svým velkým bolístkám a začala přemýšlet o tom, co bude dělat dál. V hlavě se jí rodil plán.

Protože to dneska brzy ráno zase zkažila a nechtělo se jí už poslouchat rozzlobeného tatínka, uplakanou maminku a výsměch všech sousedů, rozhodla se **domů nejít vůbec**.

Ano, už se tam nevrátí, najde si nějakou jinou práci!

V tom okamžiku na ni promluvil ten kluk.

“Zdravím tě, neznáš cestu do města a nejdeš náhodou tím směrem?” odvážil se oslovit holku.

“Jdu, copak ty nevíš, že už je to jenom kousek tady z kopce?” podivila se trochu opovržlivě Vdolka.

“Ne, ještě jsem tam nebyl.” odvětil Zakopec.

“Aha, to musíš být zdaleka, co?” začalo Vdolku zajímat.

“Ani ne, jen jsem tam nikdy nic nepotřeboval a vůbec, raději jsem dělal věci, co mě baví víc, než zbytečné lelkování po okolí.” pronesl trochu nadneseně Zakopec.

“Coo, jaké lelkování, už jsi někdy ty trdlo taky třeba pracoval?” okřikla jej Vdolka.

“No jasně, na poli pořád a moc mě to baví, teda okopávat celé pole brambor zrovna ne, ale hrozně rád pěstuju užitečné rostliny. Baví mě je vylepšovat a podařilo se mi to, víš. Tady v kapse mám super semínka mé vlastnoručně vyšlechtěné slunečnice, je tak velká, že z dálky vypadá jako když kvete kolo od vozu...”

“Cha, vymýšlíš si, ale do města ti cestu ukážu, pojď se mnou,” přerušila ho Vdolka a vzala do rukou trakař.

Při cestě si spolu povídali a oběma to vůbec nebylo nepříjemné. Povídání jim šlo samo, dokonce se dokázali vzájemně svěřit i se svými trápeními. Vdolku opravdu zaujalo, že někdo se může tak soustředit a vypěstovat něco neobvyklého a Zakopec fascinovala Vdolčina odvaha.

Ještě to nevěděli, ale začínali se mít rádi.

Zakopec byl moc rád, že do té městské vřavy nemusí jít sám a z vděčnosti vyprávěl té drzé holce Vdolce nejen o svém zápečnictví, ale i o slunečnicích. Vdolka měla velkou legraci ze Zapecovy obavy z velikého světa, ale moc se jí líbilo, že změnil jméno na Zakopec a překonal svůj strach. Zaujalo ji hlavně, jak je Zakopec chytrý, sice by nejraději neudělal ani krok za vesnici, ale zato dokáže s rostlinami neuvěřitelné věci. Vdolce připadal tenhle kluk docela zajímavý.

“Do města nesu prodat trochu oleje, který jsem z obřích slunečnicových květů vylisoval,” řekl, když už byli skoro na tržišti. Postavíme se vedle sebe, já nemám, co prodat, spletla jsem si pytle a místo koláčů mám jen obyčejnou pšenici, ukážu ti, jak se prodává tady na trhu. A Vdolka začala nabízet Zakopecovu várku oleje, zdálo se, že olej byl velmi pěkný už na pohled a mnoho lidí zaujal, bylo

jasné, že se prodá. Zakopec se naučil pozorovat celé dění, byl sice velmi nesvůj, ale brzy zjistil, že má dobré zboží a lidé si nakonec koupili i poslední litr jeho oleje. Vdolka přitom jednomu sedlákovvi prodala i svou pšenici.

“Moc ti děkuji za pomoc, sám bych to tak dobře nezvládl,” poděkoval Vdolce Zakopec.

“Není zač, ráda jsem ti pomohla, ale budeme se muset rozloučit.” pokrčila smutně rameny Vdolka.

To bylo Zakopcovi docela líto, ale nedokázal se zmocnit na nic jiného než, že Vdolce popřál hodně štěstí a projevil přání, že by se někdy zase mohli vidět.

“ Já nevím, nu ale proč ne!”, odpověděla Vdolka, “Teď se ale porozhlédnu po městě, snad se mi podaří přijít na nějaký nápad a najdu si práci. Drž mi pěsti, ať mám štěstí Zakopci...”

Zakopec si pomyslel, že by to Vdolce nemuselo vyjít, ale rozhodnost Vdolky ho přesvědčila, domluvili si, že se zase sejdou na dalším trhu, který se koná za měsíc.

Zakopec se vypravil spokojeně domů a Vdolka se vydala projít celé město a stůj co stůj najít něco zajímavého na práci, co by ji bavilo.

Když se Vdolka procházela po ulicích a malých městských ryncích, najednou narazila na zvláštní společnost lidí, ještě to nikdy neviděla, říkali si komedianti a zrovna tam na malém náměstí předváděli svá kejklata. Byla to legrace a Vdolka byla unešená jejich dovednostmi.

Když se dobře bavila a lidé kolem vypadali také velmi zaujatě, přitočila se k ní nějaká paní a prohlásila:

“... je to krása, slečno, ...ale jsou ti komedianti, pořád jen na cestách, to bych nemohla !”

Vdolka vykulila oči a vyskočilo jí z pusy:

“To je život, být pořád ve světě, to by se mi líbilo, a ještě umět ty kejkle!

... a támhle ten člověk tak hezky zpívá, jejich pes je neuvěřitelně šikovný a co je to támhle za divného ptáka? Takový krásně barevný a dokonce i něco říká, no jo, řekl dobrý den... to je mi ale nějaká vznešená společnost !”

Vdolka úplně pustila rozum k vodě, a rozum si šel opravdu řádně zaplavat, protože Vdolka bez dalšího rozvažování běžela za tím největším kašparem, aby se ho zeptala, zda by s nimi mohla zůstat. Ten kašpar si říkal principál, byl bossem celé společnosti a tvářil se dost důležitě.

Vzhlédl k Vdolce a přeměřil si ji lišáckýma očima.

“A co umíš, holka, u nás se nedá jen tak stát a chodit světem nazdařbůh, pro tvé zelené oči je svět jistě úžasný, ale pro tvůj žaludek bude důležitější, čím jej naplníš.”

“ No, co umím, umím, umím... třeba starat se o zvířata, trochu péct a vařit, a taky pěstovat pšenici a sklízet...” chrčila ze sebe.

“ Pozastav svou řeč, éto charašo, ale co umíš jiného, než většina lidí?” zajímal se dál principál.

Vdolka pokrčila rameny a musela uznat, že dosud nic výjimečného nezkusila.

“Pokud ti nebude vadit, že ti nedám žádnou výplatu, a že budeš dělat vsjo, što potrebujet náša komedia, a že se pokusíš něco naučit, pak pojedchaješ s námi. “ nabídl principál Vdolce.

Vdolka se rozradostnila a na vše principálovi přikyvovala.

Principál jen dodal : “Pamatuj, učít sa, učít sa, učít sa...”

Ve velkém městě pobývala komedie ještě docela dlouho, měli celkem úspěch a hlavně si potřebovali trochu odpočinout. A tak uběhlo několik týdnů, kdy hráli svá představení a Vdolka byla už úplně zapracovaná. Bylo rozhodnuto, že poslední představení bude v den trhu, pak se celá společnost přesune někam jinam.

Jednou dokonce přišli na představení sousedi z Vdolčiny vesnice, když viděl milé děvče, chtěli jej varovat, ať se neunáhluje a raději se vrátí domů k smutným rodičům. Vždyť doma je přece nejlépe, ne?”

“Ne!”, odpověděla jim umanutá Vdolka, i když jí bylo po rodičích také smutno.

Když přišel den trhu, Zakopec pospíchal do města, aby prodal své slunečnicové oleje, a pak hlavně hledal Vdolku, na kterou od posledního trhu často myslel. Nemusel ani hledat moc dlouho, na malém rynku se právě hrálo cirkusové představení a Vdolka už v něm i vystupovala. Když se od nadšené Vdolky dozvěděl, že společnost pojede někam dál do světa, posmutněl.

Pokusil se Vdolce nabídnout, aby s ním šla k němu na farmu pěstovat slunečnice, ale Vdolka byla rozhodnutá jinak. Odvětila mu, že je ještě na cestách a s tím se nedá nic dělat.

Zakopec sáhl do kapsy a vyndal pár svých vyšlechtěných slunečnicových semínek, dal je Vdolce na památku, přitom se snažil přesvědčit Vdolečku o tom, že u něj bude pro ni vždy dost místa a může se k němu nastěhovat.

Ale nic naplat, Vdolka chtěla vidět vysněný svět.

Zakopec se smutně a dlouho s Vdolkou loučil, znovu ji připomněl, že jeho slunečnice jsou opravdu velké a když se zasejí a vyrostou jsou na dálku viditelné. Vdolce bylo smutno také, ale byla umanutá a rozhodnutá odejít.

Při cestách měli komedianti někde dobré časy a úspěch, jinde je lidé přijali s velkým odstupem a obvykle pak museli rychle pryč, protože pak poznali i nouzi a hlad. Vdolka byla nejdřív velmi nadšená z poznávání všeho, posléze ale již cítila, že jí něco chybí. Cestování po světě ji bavilo, ale cítila se sama.

Po delším čase toulání po cizích krajinách se společnost dostala do velkého královského města. Bylo to divné město, panovalo zde mezi lidmi napětí, jakoby se všichni báli. Lidé zde nebyli veselí jako v jiných městech. Člověk se tu bál něco říct nahlas, i hercům se tu nehrálo vůbec dobře.

Kolem tržiště stále chodili místní vojáci a strážníci, poslouchali a pokutovali, neustále kontrolovali prodej a danili, ale rozhodně nikomu nepomáhali a nikoho neochraňovali, sami byli nebezpeční, připomínali víc loupežníky než ochránce zákona.

Strážníci měli mocného velitele, zlého vládce města Išebaban, ten o všem rozhodoval a zdaleka ne všechna rozhodnutí byla opravdu spravedlivá a správná.

Ani lidem v okolí města se nevedlo dobře.

Komedie tu neměla moc dobrý výhled na výdělek, principálovi bylo jasné, že se tu moc dlouho nezdrží.

Nejdříve bylo nutné požádat o povolení k hraní a zábavě na tržišti, a tak se pro něj vypravili k samotnému vládci města.

Přišli do velkého sálu, tam bylo několik lidí. Vdolka se rozhlédla a vidí, že tu mají legrační módu, nosí tu podobné čepice, jakou má i jejich komediantský kašpárek. Najednou ji to přišlo strašně veselé a byla celá rozjařená. Ve chvíli, kdy se principál ptal lidí, kde Vládce přijímá nové žadatele, Vdolka se neovládla a s prskavým smíchem vypustila osudnou větu: “ To bude támhleten velký kašpar!” a přitom ukázala se smíchem na Išebabuna.

V sále to zašumělo, někteří lidé se i potutelně do rukávu smáli, ale zároveň všichni ztuhli a jako by zkameněli. Několik lidí se otočilo na Vdolku a divně jim zajiskřilo v očích, tak nějak zle.

Velký vládce Išebaban ten výkřik bohužel slyšel, pomyslel si, že si ta drzá holka z něho nebude dělat blázna, to si tady nikdo nikdy nedovolil !

“Tak holčičko, to mi zaplatíš,” vykřikl “Seberte ji a do věže s ní!!!”

Z velké vládcovy ochranky vyběhli dva vojáci, malý a velký. Vdolku chytili. Malý za sukni a velký za rukáv, a že ji potáhnou k vězení. Vdolka byla silná a vytrhla se jim. Řekla, že půjde sama.

Na takovou svobodomyslnost tu nebyli zvyklí, a tak Vdolku svázali a vedli ji na šikmou plochu, co vede do Šikmé vězeňské věže.

Věž byla plná malých a nehostinných cel, v některých byla okna s výhledem na okolní pole. Vdolka byla zamčena do takové místnůstky s uzoučkým oknem. Nikdo se jí při zatčení nezastal, vládce Vdolčin přečin předal do řízení strážníkům, ti ovšem měli tolik práce, že řešení jejího případu odložili na neurčito a Vdolka tak na neurčito zkusila ve vězeňské cele. Soudce doufal, že případ ani nebude muset řešit, že se případně za pár let vyřeší sám, a to tak, že vězeňkyně v cele nevydrží a včas umře.

Vdolka opravdu neměla dobré vyhlídky, ani z věže, ani na další život....

Mezitím Zakopec hospodařil na svém experimentálním poli a se slunečnicemi měl úspěch. V loňském roce měl dost velké výnosy a byl oceněn na několika výstavách. Ze Zapece se stal skutečný Zakopec, trochu světák, získal díky své práci sebevědomí a už mu tolik nevadilo mluvit s cizími lidmi. Dokonce se i trochu naučil cizí jazyk, aby se domluvil s jinými podobnými experimentálními pěstiteli.

Právě začínalo další jaro, Zapec Zakopec stále myslel na svou Vdolku. Na poli už se zoralo a Zapec zasel nová semínka slunečnic. Přišlo období růstu. V Zakopcevi rostla, nebo spíš přerostla, touha vyrazit dál za kopce hledat tu drzou holku, která mu čím dál víc chyběla. Měly o něj teď zájem dívky z okolí, ale Zakopec byl myšlenkami u té holky Vdolky.

Zato Vdolka byla bezradná. Být zavřená v malé šedé místnosti, to pro ni bylo naprosto zničující. Naštěstí měla alespoň výhled na okolní pole. Protože už bylo jaro, na poli pod věží právě pracovali zdejší lidé a zrovna seli pšenici. Vdolka na ně celý den smutně koukala a nakonec ji přece něco napadlo. Navečer sáhla do své kapsy a nahmatala slunečnicová semínka od Zakopce. Vylezla na okno a plnou silou hodila semínka do pole pod věží. Semínka dopadla na právě připravené pole, zapadla do hlíny vedle už zasetých pšeničných semen a po prvním dešti se uchytila.

A Vdolka?

Ta měla dost času na přemýšlení co by dělala, kdyby se dostala z vězení, jak by to vypadalo, kdyby neodešla do světa a zůstala u Zakopce, nebo jak by se ráda usmířila s rodiči. Přestávala věřit, že se z vězení dostane, byla už úplně zklidněná a očekávala jen to nejhorší...

Zapcevi se sice dařilo, měl již velká pole a několik lidí z vesnice pro něj pracovalo, ale místo radosti z úspěchu... byl smutný, něco důležitého mu chybělo, cítil se totiž strašně sám.

Že nevěděl co přesně mu chybí? Ale věděl, děvče, mělo velké oči a dlouhé vlasy a bylo dost nezvladatelné.

Když už měl zasetu celou další dávku slunečnic, rozhodoval se, co bude dělat dál. Křížit nová semínka v laboratoři mu teď nepřípadalo potřebné, a ani ho to teď moc nebavilo, připravoval si zeminu a najednou měl pocit, že ho někdo pozoruje. Podíval se do rohu své laboratoře a najednou viděl proběhnout něco rezavého za oknem. Zavěťřil a ucítil vůni smažených řízků. Řízpaslík!

Na okně proběhla veverka a skočila do místnosti, během skoku se proměnila v pidimužika, ten se usmál a mrkl na Zakopce jedno malé kouzlo, poslal ho do hlavy našeho experimentátora a tomu se najednou rozsvítilo.

Ze Zapece byl najednou hlavně Zakopec, v ten moment neměl stání a dostal se do něj pocit, že musí stůj co stůj do světa. Musí hledat tu zatracenou divokou holku!

Právě když slunečnice vyrašily, Zakopec se sbalil a svůj plán oznámil svým udiveným rodičům a rychle se chystal do světa. Sbalil si nejdůležitější věci, jako biologickou encyklopedii, náhradní ponožky a přibalil i pár zrnek nově vyšlechtěné slunečnice, která měla ohromně pevný stonek.

Vyrazil na cestu a šel několik dní přímo za nosem, pak odbočil za sluncem a nakonec šel i za svitem měsíce.

Během cesty mu několikrát selhala sluneční navigace a jednou špatně propočítal souřadnice. Ale hlavně se dostal do špatně zmapovaných míst, kde se ukázalo, že nepřesnou mapu musí doplnit o přesnější informace a nákresy.

Už se coural světem celé léto, nachodil dost kilometrů a získal víc zkušeností, ale Vdolku ne a ne najít. Často se na ni ptal, ale nikdo ji neznal. Jen v lese potkal pár komediantů, kteří vypadali dost bídně, právě se vraceli z nějaké nepřilíh dobrá štace. Řekli mu, že se právě konečně dostali ze země, kde se nedalo nic vydělat, protože tam stále někdo někoho sleduje a kontroluje, pro komedianty je hrozné, že se tam nesmí z ničeho dělat legrace, musejí se pořád platit nějaké poplatky a lidé jsou chudí.

Zakopec šel dál přes smutné království a hledal svou holku Vdolku. Už dlouho nepotkal nikoho a byl utmácený, v podvečer si sedl pod strom a usnul. Ráno se probudil, promnul si oči a vtom jeho zrak dopadl na něco, co ho úplně píchlo do srdce. Nevěděl v první chvíli, jestli to není nějaký přelud. Vyskočil na nohy a koukal na tři obrovské žluté slunečnice. Do dálky zářily jak velká žlutá kola, nebylo pochyb, to jsou jeho modifikace! Trčely nad polem pšenice jak tři majáky v moři.

“To jsou moje slunečnice!! tady musela Vdolka být!!!” zvolal nahlas.

Pohlédl výš a spatřil nad slunečnicemi velkou šikmou šedivou věž s mnoha úzkými okny. Sebral si věci a rychle se přibližoval k podivné věži. Přitom očima pátral dál a najednou v jednom tom okně zahlédl vlasy, vlasy, jejichž barvu znal ...o kterých se mu často zdálo.

Běžel až k věži a volal na Vdolku. Vdolku z jejího smutnění něco vyrušilo, hlas, který znala. Byla velmi překvapená a měla obrovskou radost, že vidí milého chlapce Zapece Zakopec. Velkou radost vystřídal ale smutek, Vdolce se dostaly slzy do očí.

Zakopec koukal do Vdolčina okna a nestačil se divit: “Jak ses sem dostala?”

Vdolka mu vyprávěla o svém nepovedeném přijetí u vládce města, o své drzosti, které teď lituje a o tom, jak už dlouho sedí ve věži a nic se s jejím případem neděje.

Zapec chvíli přemýšlel, pak sáhl do batohu pro svou oblíbenou encyklopedii a listoval v ní docela dlouho a po nějaké době našel na straně 255 návod na pletení provazu. Z vyrostlých slunečnic si nařezal dlouhá vlákna a podle návodu je smotal. Vše udělal, jak mu encyklopedie doporučovala a pak hodil konec provazu Vdolce.

Protože Vdolka byla vyhladovělá z nuzné stravy ve vězení, protáhla se oknem snadno a po provazu slezla dolů, našťáť to nebylo moc vysoko, a tak i když provaz nestačil až dolů a také sílu Vdolka už moc neměla, dopadla na zem dobře... a navíc ji zachytil Zakopec.

Zakopec pak udělal ještě jednu věc, kolem hradu toho zlého lšebaby nasypal novou rychlerostoucí slunečnici s tlustými a pevnými stonky, když slunečnice vyrostly, zadržely vládce a jeho kumpány v hradu opravdu dlouho. Když dojedli zásoby, měli hlad a prosili o vysvobození. Lidé ze země tam vládce za trest nechali a vůbec ho nechtěli vysvobodit, dokud nezačal prosit o pomoc, nezměnil svá nařízení o poplatcích a nezrušil zbytečně velký počet vojáků. Pán musel hodně prosit, přestal vyhrožovat a konečně všem sprostě nadávat. Trvalo to, ale stal se lepším a spravedlivějším člověkem, pak vzali místní lidé nejnabroušenější sekery a někteří i flexy a ty stromové slunečnice pokáceli, měli celý podzim co dělat, ale bylo pak i dost slunečnicového dříví na zátop na dlouhou zimu.

Když byli Zapec a Vdolka konečně spolu, rychle se obrátili k tomu nespravedlivému městu zády a utíkali, co jim nohy dovolily, aby se co nejdříve dostali pryč z dalekého kraje. Běželi, a poté šli několik dní domů, na Zákopcovu farmu.

Cestou se ještě stavěli u Vdolčiných rodičů, aby tam odvyprávěli svůj dlouhý příběh se šťastným koncem, a hlavně aby dostali od rodičů požehnání k svatbě.

Zakopec a Vdolka žili šťastně. Měli několik dětí, ty byly podobně zahloubané do svých zájmů jako jejich rodiče, takže to Zakopcovi neměli se svými dětmi vždy úplně lehké. Měli však pro děti pochopení a věřili, že vše co se děje správně, nakonec dobře dopadne.

Aby všechny děti dobře zajistili, oba pilně pracovali a plně se věnovali svým oborům. Zakopec pěstoval výnosnou slunečnici a lisoval výborný olej, který pak dodával do celého okolí a Vdolka z oleje a mouky pekla výborné pečivo, které i smažila v slunečnicovém oleji. Její vdolky se staly vyhlášenými a lidé si je rádi kúpali na oslavy nebo svatby.

Protože Vdolka nechtěla krmit děti jen sladkým, vymyslela ještě prima recept na chléb se slunečnicovými semínky, ten chutnal celé rodině.

RECEPTY

Zakopcových slunečnicový chléb

Nejdříve potřebuješ kvásek: Do půlky hrníčku dej mléko a přihřej jej, aby bylo mléko trochu teplé (vydrží v něm tvůj prst bez opaření), do vlažného mléka rozdrob kostku kvasnic a dej lžičku cukru, rozmíchej a nech vzejít.

Vem mísu a do ní nasyp dva hrnky hladké mouky pšeničné, pak přidej tři hrnky celozrnné žitné. Nasyp sem slunečnicová semínka dle chuti, přidej dvě lžíce kmínu a lžičku soli.

Přilej kvásek a dva hrnky vody. A teď je na řadě mísení a hnětení, to dá práci. Mokrýma rukama vytvarujeme z tohoto množství dva bochánky. 30 minut nechat kynout na teplém místě, klidně i déle.

Pečení v troubě nejdříve 5 minut rozehráté naplno - 250 stupňů, pak teplotu stáhnout na 120 stupňů a dopečeme půl hodiny.

Vdolčiny vdolky

Připravte si kvásek jako na chléb

Do mísy nasyp 200g polohrubé a 200g hladké mouky, trošku soli, 50g cukru, 50g rozpuštěného másla, dolejeme ještě půl hrnku mléka, jedno vejce a kvásek. Hněteme v tužší těsto.

Suroviny je lepší mít v pokojové teplotě, rychleji vše vykyne. Necháme kynout přikryté utěrkou, klidně i hodinu.

Pak si připravíme menší kastrol s větším množstvím oleje /3cm oleje/.

Vykynuté těsto rozválíme na sílu 1 cm, hrníčkem vykrajujeme kolečka a ty opatrně vkládáme do rozehrátého oleje, aby v něm plavaly. Opékáme z jedné i druhé strany, jde to rychle. Nafouknou se do koulí, pak můžeme potřít povídky a tvarohem, nebo obalit v moučkovém cukru se skořicí.

